

3. הולדת ישוע ושנות נעוריו

הבשורה על פי לוקס פרק ב'
לוקס : מסע בעקבות חייו של ישוע

לוקס מציג בפנינו את הרקע הפוליטי באותה תקופה שבה מגיע מושיענו. ישוע היה עתיד להיוולד בתוך מאבק כוחות. הכוחות הנראים והבלתי נראים של השמים והארץ עצרו והמתינו ללידת שר השלום. אף על פי שהאימפריה הרומית לא הבינה זאת, הלידה השקטה של ישוע שינתה לחלוטין את ההיסטוריה על ידי כך שהתעלתה על כל מורשת של כל השליטים הידועים בעולם באותו הזמן ועד היום. הצטרפו אלי למסע בעקבות המשפחה הקדושה וראו כיצד יד אלוהים הגנה עליהם והובילה אותם.

הולדת ישוע

בַּיָּמִים הָהֵם יָצָא צו מַאֲת הַקִּיסָר אוֹגוּסְטוּס לַעֲרֹךְ רֶשֶׁם תּוֹשָׁבִים בְּכָל הָאֲרָצוֹת. הַמִּפְקָד הַזֶּה, הָרָאשׁוֹן, נִעְרָךְ בְּהִיּוֹת קִירֵנְיוֹס נָצִיב סוּרְיָה. הַכָּל הֵלְכוּ לְהִתְפַּקֵּד, אִישׁ אִישׁ לְעִירוֹ. וְגַם יוֹסֵף, שֶׁהָיָה מִבֵּית דָּוִד וּמִמְשִׁפַּחְתּוֹ, עָלָה מִן הַגָּלִיל אֶל יְהוּדָה, מִהָעִיר נָצֶרֶת לְעִיר דָּוִד הַנִּקְרָאת בֵּית לָחֶם, לְהִתְפַּקֵּד עִם מֶרְסֵם אֲרוּסָתוֹ וְהִיא הָרָה. כְּאֲשֶׁר הָיוּ שָׁם מְלָאוֹ יָמֶיהָ לִלְדָת וְהִיא יָלְדָה אֶת בְּנָהּ הַבְּכוֹר. לְאַחַר שְׁחַתְלָה אוֹתוֹ הַשְׂכִּיבָה אוֹתוֹ בְּאֶבּוֹס, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם מְקוֹם בְּמִלּוֹן (לוקס ב' 7-1).

כאשר יוליוס קיסר נדקר למוות בקונספירציה של מספר סנטורים רומים ב-44 לפנה"ס, כל רכוש, אדמותיו, עושרו ותארו עברו ליורשו, גאיוס אוקטביוס, בהיותו בן תשע-עשרה. במהלך עשרים השנים הבאות, הוא זכה לשלטון עליון על רומא והוסיף לתואר שלו כקיסר את השם פונטיפקס מקסימוס, הכהן העליון של הדת ברומא העתיקה. בסופו של דבר, הוא בחר להיקרא בשם הקיסר אוגוסטוס, כלומר "שליט עליון". כאשר השביט היילי נראה בשמיים בשנת 12 לפנה"ס, הוא טען כי זה היה הרוח של אביו, יוליוס קיסר, שנכנסה לגן עדן והפכה לאל! מכאן ואילך, אוגוסטוס חפץ שיסגדו לו כאל בשל היותו הבן של אלוהים. הוא הפך להיות האיש החזק ביותר על פני האדמה.

הקיסר אוגוסטוס היה מודאג מההידרדרות של הציוויליזציה הרומית באותם ימים, שהתבטאה בירידה באמונת האלים הרומיים ובמעלות המשפחתיות הרומיות. זו הייתה שנת היובל של אוגוסטוס ב-2 לפנה"ס, אשר חגגה עשרים וחמש שנה לשלטונו. הוא קיווה לצלל את שנת היובל כדי לחדש את האמונה באלים הרומיים ולאשר את הלגיטימיות שלו כיושב על כס המלוכה.

הוא החל להפעיל שליטה על האימפריה שבה שלט. הוא הוציא צו למפקד אוכלוסין. בדרך כלל היו שתי סיבות למפקד האוכלוסין. הסיבה הראשונה הייתה לספק תיאור וכמות מדויקת של גודל הכוח הצבאי, ושנית, לעדכן את רשימת האזרחים למטרות מיסוי. המס הראשון היה ידוע בתור מס נאמנות. הוא דרש שבועת נאמנות. האזרחים נאלצו להישבע על ידי האלים שלא הם ולא צאצאיהם יגזלו את כס המלוכה הרומי. תחשוב רגע על עוצמות הכוח המשכר שהייתה לקיסר אוגוסטוס, כלומר הוא שלט בכוח מוחלט על כל העולם. כל מה שהיה עליו לעשות הוא לומר את המילים, ומאות קילומטרים הרחק ממנו, אנשים היו צריכים לחזור לעיר אבותיהם כדי להירשם. אולי הוא חשב שיש לו כוח מוחלט, אבל מאחורי הקלעים אלוהים הוציא לפועל את תוכניתו. ה' דיבר באמצעות נבואה יותר משש מאות שנה קודם לכן, שהמשיח ייוולד אחד עשר קילומטרים דרומית לירושלים בעיר הקטנה בית לחם, עיר הולדתו של דוד המלך.

וְאַתָּה בֵּית-לָחֶם אֶפְרָתָה, צָעִיר לְהִיּוֹת בְּאֶלְפֵי יְהוּדָה--מִמֶּהָ לִי יָצָא, לְהִיּוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל; וּמוֹצָאֲתִיו מִקֶּדֶם, מִיָּמֵי עוֹלָם (מִיכָה ה' 1).

האחד שירד מן השמיים לא נברא בפעם הראשונה ממרים. הוא היה קיים מאז ומתמיד. מהזמנים הקדומים הוא כבר צפה ופיקח על דברו לבצע אותו (ירמיהו א' 12). אוגוסטוס הקיסר חשב שהוא פועל על פי תוכניותיו, אבל מאחורי הקלעים, הוא היה רק בובה שהוציא לפועל את תוכניותיו של אלוהים להולדתו של ישוע אל העולם, במקום המדויק שבו דיבר אלוהים לפני מאות שנים.

האם אתה יכול לחשוב על זמן בחיים שלך, שבו חשבת שאתה עושה את הרצון שלך, אבל עכשיו אתה רואה כי אלוהים תיזמן את האירועים כדי להושיע אותך?

זו הערה צדדית מעניינת שישוע נולד דווקא בעיר שנקראת בית לחם. לחם החיים היה אמור להיוולד בבית לחם ולא בעיר אחרת.

השיב להם ישוע: "אמן אמן אני אומר לכם, לא משה נתן לכם את הלחם מן השמים אלא אבי נתן לכם את הלחם האמיתי מן השמים, כי לחם האלהים הוא היוֹרֵד מן השמים וְנֹתֵן חַיִּים לְעוֹלָם." אָמְרוּ אֵלָיו: "אֲדוֹן, תֵּן נָא לָנוּ תַמִּיד אֶת הַלֶּחֶם הַזֶּה." אָמַר לָהֶם ישוע: "אֲנִי הוּא לֶחֶם הַחַיִּים (יוחנן ו' 32-35).

יוסף ומרים החלו מסע של מאה שלושים קילומטרים מנצרת שבגליל לבית לחם. אנחנו רוצים לחשוב שהיא רכבה על חמור, אבל אין לנו שום הוכחה שהיא רכבה לבית לחם. בלי קשר לאופן שבו הם ביצעו את המסע, זו הייתה משימה מסוכנת וקשה עבור הזוג הצעיר. תחשוב על הקושי של הנערה הצעירה הזאת לשאת את התינוק שלה מאה שלושים קילומטרים, בידיעה שמועד לידת התינוק מתקרב ושהיא תהיה רחוקה מאימה, חברותיה ואפילו ממילדת. כן, סביר להניח כי בני הזוג היו לגמרי לבד כאשר ישוע נולד. כאשר מרים גילתה שאין חדרים פנויים בבית לחם, מה היו מחשבותיה כלפי אלוהים? ללא ספק, היא תהתה בליבה מדוע אלוהים לא סיפק להם את צרכיהם. מדוע אלוהים לא אירגן חדר חם ונוח לבנו להיוולד לעולם?

בתוכנית של אלוהים, שום קול לא יכל לצאת נגד אלוהים ולהגיד שהוא לא יודע איך זה לחיות בסביבה ענייה כל כך בעולם: "כִּי אֵין לָנוּ כֹּהֵן גָּדוֹל שְׁאֵינוּ יָכוֹל לְחוּשׁ עִמָּנוּ אֶת חַלְשֹׁתֵינוּ, אֲלֵא אֶחָד שֶׁהִתְנַסָּה בְּכָל כְּמוֹנוֹ מִבְּלִי חֲטָא" (אל העברים ד' 15). הוא חקר את עומק העוני ויכול לעמוד לצדו של כל אחד מאתנו ולהרגיש את מה שאנחנו מרגישים. האחד שנולד ממרים לא היה כמו הקיסר, אדם שעשה את עצמו כדי להיות אלוהים, אלא הוא היה זה שברא את כל הדברים (יוחנן א' 3), האלוהים האמיתי, לבש דמות בשר והפך לבן אדם! כמה נפלא!

היינו רוצים לחשוב שכשמרים החלה ללדת באותו ערב קדוש, הייתה לה אורווה חמה, אבל אני מצטער לאכזב אותך. התנ"ך אינו אומר דבר על אורווה. בני הזוג הניחו את ילדם ב- *phatné*, שתורגמה בפסקה זו כאבוס או שוקת האכלה. עם זאת, בלוקס י"ג 15, אותה מילה יוונית מתורגמת כמו אורווה של בעלי חיים, "צִבּוּעִים! הָאֵם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵכֶם אֵינָנוּ מֵתִיר בְּשִׁבְתָּ אֶת שׁוֹרֹ אוֹ חֲמוֹרֹ מִן הָאֲבוֹס וּמוֹלִיךְ אוֹתוֹ לְשִׁתּוֹת מִים!" (לוקס י"ג 15). עם כמות האנשים בבית לחם באותו הלילה, אם הייתה מערה טובה, היא כבר הייתה תפוסה. סביר להניח כי ישוע נולד בחצר שבה היו בעלי חיים קשורים אפילו ללא קורת גג מעליהם. מכיוון שהפונדקאי היה עסוק מאוד עם יותר אנשים ממה שהוא יכל להתמודד, הם נאלצו ללכת אל החצר.

אני חושב שזה סביר מאוד שהיו גללי צואה של בעלי חיים וצחנה של שתן במקום. כמובן, אנחנו לא אוהבים לחשוב ככה, אבל אנחנו מפספסים את כל העניין אם לא נבין זאת. זה היה מקום עלוב ללדת בו תינוק. סביר להניח שמרים הייתה צריכה להישכב וללדת את ישוע על רצפת אבן קרה, שבקושי היה קש מתחתיה, ואילו יוסף היה צריך לנסות לעשות את זה נקי ככל האפשר. תארו לעצמכם איך יוסף בטח הרגיש במצב הזה. כל בעל יודע שאשתו חושבת חודשים מראש על איך להתכונן ללידת התינוק שלהם. איך זה יכול להיות, יוסף בטח תהה, שאלוהי השמיים יתכן שבנו ייוולד בין הצחנה של שתן וצואה, ומנותק מן העולם של אנשים?

אני בטוח שיוסף חש בושה על כך שלא היה מסוגל לספק לאשתו ולהביא את ישוע לעולם בנוחות יחסית, במקום בחצר מסריחה. מאחר שאין לנו שום אזכור של מיילדת עם מים חמים שעזרה למרים במהלך הלידה, סביר להניח שיוסף ומרים נאלצו לסמוך על כך שאלוהים ידע מה הוא עושה. יוסף אחז את בן אלוהים עם הידיים הקרות שלו בזמן שצפה במשיח בא לעולם על ידי האור של כוכב בשמיים מעל בית לחם (מתי ב' 9).

אילו חסרונות אחרים היו למקום ולאופן שבו מרים ילדה את תינוקה?

באותו חבל ארץ היו רועים שֶׁנֶהֱגוּ לְגוֹר בַּשָּׂדֶה וְלִשְׁמֵר עַל עֶדְרָם בְּאֲשֶׁמוֹרוֹת הַלַּיְלָה. לִפְתָּע נִצַּב עֲלֵיהֶם מַלְאָךְ יְהוָה וַיְכַבֹּד יְהוָה נֶגְהָ סָבִיבָם. הֵם נִבְהָלוּ עַד מָאֵד, אוֹלָם הַמַּלְאָךְ אָמַר לָהֶם: "אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי הִנְנִי מְבַשֵּׁר לָכֶם שְׂמֵחָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל הָעָם. הַיּוֹם נֹלַד לָכֶם מוֹשִׁיעַ בְּעִיר דָּוִד, הוּא הַמָּשִׁיחַ הָאֲדוֹן. וְזֶה לָכֶם הָאוֹת: תִּמְצְאוּ תִינוֹק מְחַתֵּל שׁוֹכֵב בְּאֲבוֹס." פְּתָאוֹם הָיוּ לִיד הַמַּלְאָךְ הַמּוֹן צָבָא הַשָּׁמַיִם וְהִמָּה מְהַלְלִים אֶת הָאֱלֹהִים וְאוֹמְרִים: "כְּבוֹד לְאֱלֹהִים בְּמִרוֹמֵימָם, וּבְאַרְץ שְׁלוֹם עַל בְּנֵי אָדָם רָצוֹנוֹ." לְאַחֵר שָׁעֲלוּ הַמַּלְאָכִים מֵעֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִמָה, אָמְרוּ הָרֹעִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ: "בּוֹאוּ נִלְךְ עַד בֵּית לָחֶם וְנִרְאֶה אֶת הַדֹּבֵר הַזֶּה אֲשֶׁר קָרָה, מַה שְּׁאֱלֹהִים הוֹדִיעַ לָנוּ." הֵם הִלְכוּ מִהָר וּמִצְאוּ אֶת מָרְסָם וְיוֹסֵף וְאֶת הַתִּינוֹק הַשׁוֹכֵב בְּאֲבוֹס. כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ הַשָּׁמַיִם אֶת הַדֹּבֵר שֶׁנֶּאֱמַר לָהֶם עַל-אוֹדוֹת הַיָּלֵד הַזֶּה. כָּל הַשְׂמוּעִים תִּמְהוּ עַל הַדֹּבְרִים שֶׁאָמְרוּ לָהֶם הָרֹעִים, אֲדָּ מָרְסָם שֶׁמָּרָה אֶת הַדֹּבְרִים הָאֵלֶּה וְשִׁקְלָה אוֹתָם בְּלִבָּהּ. לְאַחֵר מִכֵּן חֲזְרוּ הָרֹעִים כְּשֶׁהֵם מְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִים אֶת הָאֱלֹהִים עַל כָּל אֲשֶׁר שָׁמְעוּ וְרָאוּ כִּפִּי שֶׁנֶּאֱמַר לָהֶם. כְּשֶׁמַּלְאִי שְׂמוֹנָה יָמִים וְהִגִּיעַ הַזָּמָן לְמוֹל אוֹתוֹ קָרְאוּ אֶת שְׁמוֹ יֵשׁוּעַ, כְּשֶׁם שֶׁקָּרָא לוֹ הַמַּלְאָךְ לִפְנֵי שֶׁהוֹרָה בְּבֶטֶן (לוקס ב' 21-8).

האם זה לא מעניין כי הם היו הראשונים שנקראו להשגיח על שם האלוהים, הקורבן שהיה עתיד לשאת את חטא העולם? נאמר להם שהם יראו סימן. הם ימצאו את התינוק עטוף בבדים ושוכב בתוך שוקת האכלת חיה - אבוס או תא באורווה של חיות. הסימן, אשר גרם לרועים לשים לב שלמלך הזה, בן דוד, לא יהיו את המותרות הרגילות שיש למלך בעולם הזה. הוא היה עטוף בסחבות בלויות ושכב בתוך שוקת האכלה. לאחר שראו היכן שוכב התינוק, נאמר לנו בפסוק 18 כי עדותם של הרועים הדהימה אנשים. זה בהחלט לא מקום שבו נולד מלך נורמלי. מדוע אלוהים חיים עושה דברים בצורה אחרת מדרכו של העולם הזה? **"מֶה עֲמָק עֶשֶׂר הָאֱלֹהִים, מֶה עֲמָק חֲכֻמָּתוֹ וְדַעְתּוֹ! אִין חֻקַּר לְמִשְׁפָּטָיו וְאִין מִשְׁגִּי אֶת דְּרָכָיו" (אל הרומים י"א 33).**

כַּאֲשֶׁר מֵלֶאווֹ יָמִי טְהַרְתָּם לְפִי תוֹרַת מֹשֶׁה, הֶעֱלוּהוּ לִירוּשָׁלַם לְהַצִּיגוֹ לִפְנֵי אֱלֹהִים כְּכַתוֹב בְּתוֹרַת יְהוָה, שְׁכֵל בָּכוֹר פֶּטֶר רָחֵם קְדוֹשׁ לִיהוּה יִקְרָא; וְלַהֲקָרִיב קָרְבָן כְּאֹמֹר בְּתוֹרַת יְהוָה, שְׁתֵּי-תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנִי יוֹנָה. אִישׁ הֵיךְ בִּירוּשָׁלַם בְּאוֹתָהּ עֵת, שֶׁמֵּעוֹן שָׁמוֹ; וְהָאִישׁ צָדִיק וְחָסִיד וּמַחֲכֶה לְנַחֲמַת יִשְׂרָאֵל, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הִתְהַלֵּךְ עָלָיו. וּבְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נִגְלָה לוֹ שֶׁלֹא יִרְאֶה מִן הַבְּטָרִם יִרְאֶה אֶת מְשִׁיחַ יְהוָה, וּבְהִדְרָכָת הָרוּחַ הוּא נִכְנָס אֶל הַמִּקְדָּשׁ. כַּאֲשֶׁר הִבִּיאוּ הַחֹרִיגִים אֶת הַיֵּלֶךְ יֵשׁוּעַ, לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּנֶהֱגוּ עַל-פִּי הַתּוֹרָה, לָקַח אוֹתוֹ בְּזִרְעוֹתָיו וּבִרְדָּ אֶת אֱלֹהִים וְאָמַר: "וְעַתָּה, אֲדֹנָי, פֶּטֶר נָא אֶת עַבְדְּךָ בְּשָׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, כִּי רָאוּ עֵינֵי אֶת יֵשׁוּעָתְךָ אֲשֶׁר הִכִּינוֹתָ לְעֵינֵי כָל הָעַמִּים: אֹרֹךְ הָאֵיזֵר לְגוֹיִים וְתַפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ." אַבְיָו וְאִמּוֹ תִּמְהוּ עַל הַדְּבָרִים שֶׁנֶּאֱמָרוּ עָלָיו. בְּרָכֵם שֶׁמֵּעוֹן וְאָמַר אֶל מְרִים אִמּוֹ: "הִנֵּה זֶה נוֹסֵד לְמַכְשׁוֹל וּלְתַקּוּמָהּ לְרַבִּים בְּיִשְׂרָאֵל וּלְאוֹת אֲשֶׁר יִתְנַגְּדוּ לוֹ -- וְגַם בְּלִפְנֵי אֶת תַּעֲבֹר חֶרֶב -- לְמַעַן וּתְגַלִּינָה מַחֲשָׁבוֹת לֵב רַבִּים (לוֹקֵס ב' 22-35).

הכתובים מציגים בפנינו כעת אדם בשם שמעון (שמעון פירושו לשמוע), שרוח הקודש הייתה עליו. האיש הזה היה צדיק וחסיד לפני אלוהים (פסוק 25), והוא חיכה ל"נחמת ישראל". כל מי שחי באותה עת יכל לראות שדברים רבים התרחשו בניגוד לרצון אלוהים. הכמיהה שלהם הייתה שהמשיח יבוא ויגדיר את הדברים הנכונים - את נחמת ישראל. ברוח הקודש נגלה לשמעון שהוא לא ימות לפני שיראה את המשיח במו עיניו. על פי ויקרא י"ב, אמו של תינוק זכר הייתה צריכה לעבור תקופה של טהרה שנמשכה ארבעים יום - זה היה זמן מנוחה טוב עבור האם. בסוף אותה תקופה היה עליה להקריב כבש כקורבן, ואם היא לא יכלה להרשות לעצמה כבש, היא יכלה להקריב יונה או תר.

מרים הייתה ענייה, אז כתוב שהיא הקריבה את הציפורים. זה היה באותו זמן שהרוח הדריכה את שמעון לאיזה זוג וילד הוא צריך לגשת. שמעון ניבא כי יבוא זמן שבו הילד הזה יגרום חלוקה בישראל, כלומר, אלה שיהיו מלאים בגאווה ויושפלו, ואלה שישפילו את עצמם ירוממו (מתי כ"ג 12). אני בטוח שמרים לא אהבה את הדבר האחרון ששמעון אמר – שחבר תעבור בליבה של מרים. זאת לא הייתה חרב במובן המילולי, אלא גרוע מכך, שכן היא עתידה לסבול את הייסורים של לראות את בנה האהוב נצלב לנגד עיניה.

גם אשה וביאה הייתה שם, חנה בת פנואל משבט אשר, והיא באה בזמנים. שבע שנים חיתה עם בעלה מעת בתיוליה; והיא אלמנה בת שמונים וארבע שנים ולא עזבה את המקדש בעבדה את אלהים בצום ותחנונים יומם ולילה. באותה שעה באה והודתה לאלהים ודברה על היקלד באזני כל המחפים לגאלה בירושלים. לאחר שהשלימו את הכל על-פי תורת יהוה, חזרו לגליל, לנצרת עירם. והיקלד גדל והתחזק, מלא חכמה, וחסד אלהים היה עליו (לוקס ב' 40-36).

לאחר ששמעון ניבא, אישה יראת אדוני ניגשה ליוסף, מרים וישוע. קראו לה חנה, שמשמעות שמה הוא חסד. לאחר שאיבדה את בעלה, היא הקדישה את חייה במרדף אחר אלוהים, צום ותפילה, מבלי לעזוב את מתחם בית המקדש, אלא היא שירתה את אלוהים באמצעות צום ותחנונים שאלוהים ישלח את המשיח למי שמחפש אותו. שימו לב שההתגלות של המשיח ניתנה רק למי שחיכה בציפייה לבואו של המשיח.

הנער ישוע בבית המקדש

מדי שנה בשנה עלו הוריו לירושלים בחג הפסח. ובמלאת לו שתים-עשרה שנים עלו לירושלים כמנהג החג. כשפלאו הימים שבו, אף הנער ישוע נשאר בירושלים והוריו לא ידעו. הואיל וחשבו שהוא נמצא בשירה הלכו בברת דרך יום אחד וחפשוהו בין הקרובים והמקרים, אף כיון שלא מצאוהו חזרו לירושלים לחפש אותו. לאחר שלושה ימים מצאוהו במקדש והוא יושב בין המורים, שומע אותם ושואל אותם; וכל שומעיו התפלאו על שכלו ועל תשובותיו. כאשר ראו אותו הוריו השתוממו. אמרה לו אמו: "בני, למה עשית לנו ככה? הנה אביך ואני חפשנו אותך בדאגה רבה." השיב להם: "למה חפשתם אותי? האם לא ידעתם כי עלי להיות באשר לאבי?" אף הם לא הבינו את הדבר שדבר אליהם. הוא ירד אתם ובא לנצרת והיה נכנע למרותם. את כל הדברים האלה שמרה אמו בלב. וישוע הוסיף לגדל בחכמה ובקומה ובחן לפני אלהים ובני אדם (לוקס ב' 41-52).

לוקס מספק לנו קטע נוסף אודות חייו הצעירים של ישוע. הפעם הוא מספר לנו על אירוע, סביר יותר להניח שהסיפור סופר ללוקס על ידי מרים, בזמן שבו ישוע היה רק בן שתים עשרה. בפסוק 41 כתוב שישוע והוריו עלו לירושלים מדי שנה לחג הפסח. זה היה חגיגה של גאולה מן העבדות של מצרים. חג זה נקרא חג המצות, ונחגג במשך שבוע. היום הראשון של החג נקרא "פסח".

רבים מתושבי עיירה אחת היו עושים את המסע ביחד, ומחנים בערב במקומות שונים בדרך. כיוון שההליכה מנצרת לירושלים הייתה בסביבות 118 קילומטרים, לקח מספר ימים להגיע לירושלים, כאשר הנשים והילדים יצאו ראשונים למסע. הגברים הגיעו אליהם במתחם מחנה הלילה הראשון. לאחר שהסתיימה החגיגה, יוסף פגש את מרים במחנה שנקבע מראש רק כדי לגלות שישוע לא היה עם אף אחד מהם. אתה יכול לתאר לעצמך כמה הם היו נסערים? אני בטוח ששניהם האשימו אחד את השני, אתה לא חושב?

כפי שרבים מכם יודעים, מדי פעם, אני מוביל סיור בישראל שבמהלכו אנחנו מבקרים במקומות הקדושים באותה ארץ יפה. בסיור האחרון היינו עשרים ושישה אנשים, כך שכמובן, הייתי צריך להיות ערני ולשמור על הצאן ביחד כשאנחנו נוסעים. זה כל כך קל לאדם להתרחק מהקבוצה כדי לצלם תמונה ולהיות מופרד מהקבוצה בין אלפי תיירים אחרים. בנסיעתנו האחרונה לישראל, יכולתי לקחת את בני, סימאון, שהיה אז בן עשרים ואחת.

בזמן שביקרנו בעיר העתיקה בירושלים, התכווננו לעבור את המנהרות בצדו המערבי של הר הבית. בזמן שקיבלנו את הכרטיסים לקבוצה, ללא ידיעתי, בני עזב במהירות כדי להניח פתק עם תפילה בסדקי הכותל המערבי. זהו מקום קדוש לעם היהודי, שכן הם מאמינים שכבוד אלוהים שוכן ליד הכותל. הוא סיפר לאחד מחברי הקבוצה שלנו מה הוא עושה, אבל היא לא עדכנה אותי. כתוצאה מכך, רק עשרים וחמישה מאתנו נכנסו למנהרות כדי לחקור את ההריסות מתקופתו של המלך הורדוס וישוע. הלכנו בתור בודד במנהרה הצרה לאורך הקיר. כשהגענו לפינה הצפון מערבית של הר הבית, הקיר נפתח לאזור גדול יותר שבו הסתכלנו על בור עתיק. באותו הרגע שהאדם האחרון בשורה עבר, גיליתי שהבן שלי חסר.

לאבד את הבן שלי בעיר זרה עם שפה ותרבות אחרת היא חוויה מאוד מפחידה. למרבה המזל, הדרכתי את כל האנשים שהיו אתנו, שאם הם ילכו לאיבוד בקרב ההמון ההומה, הם צריכים לעצור ולהמתין במקום שהם הופרדו מהקבוצה כדי שאוכל לבוא ולמצוא אותם. אמרתי לאחרים שאני יודע לאן הם הולכים (יש לי חבר קרוב שהוא מדריך טיולים מוסמך שהוביל אותנו) ושאני אפגוש אותם במקום הבא. מיהרתי לחזור דרך רשת המנהרות בחיפוש אחר בני. כעבור עשר דקות מצאתי אותם מחכה בכניסה למנהרות. הוא היה ממש נסער כי הוא עזב את אביו וגם מכיוון שהוא גרם לקבוצה לדאוג לו. הרגע הזה שבו התחבקנו והודנו לאלוהים שמצאנו אחד את השני היה מיוחד מאוד. אני לא יכול לחשוב על משהו יותר מחריד עבור הורה מאשר לאבד ילד.

האם אי פעם קרה לך מקרה שבו אחד מהילדים שלך הלך לאיבוד ולא יכולת למצוא אותו? האם אי פעם הלכת לאיבוד בעצמך בתור ילד? שתף את הרגשות שלך בנושא זה.
מה אתה חושב שישוע הבין על עצמו כאשר הוא גדל? כיצד לדעתך התרחשה ההתגלות של מי הוא?

מה היה קורה אילו היינו מאבדים את אלוהים? מרים ויוסף קיבלו על עצמם את האחריות הכבדה לטפל בבנו של אלוהים ככל שגדל, והפחד הגדול ביותר שלהם התממש - הם איבדו את בנו של אלוהים!

האם אי פעם הרגשת כי אלוהים מוותר מפניך?

מי יתן ידעתי ואמציאהו; אבוא עד תכונתו (איוב כ"ב 3).

במידה ואתה מאמין, הכתובים מציינים בברור שהוא תמיד אתנו, אפילו עד קץ העולם (מתי כ"ח 20). אני בעצם מתכוון לנוכחות האינטימית של אלוהים או משיחת רוח הקודש. רבים מאתנו המאמינים חוו חוויות שבהם הנוכחות של אלוהים בחרה לא ללוות אותנו לאורך המסע שלנו. לפעמים, אנחנו מאבדים את נוכחותו בגלל בחירה לא נכונה בחיינו. חשבנו שה' היה אתנו בנקודת המפנה שלנו, אבל הוא חשב על דברים אחרים. כשאנחנו התקדמנו, הוא נשאר מאחור. כאשר זה קורה, הדבר הנכון לעשות זה לעצור ולחשוב על המקום האחרון שבו הוא ליווה אותך. מה גרם לך לאבד את תחושת נוכחותו?

כמובן, תחושת הריחוק מנוכחותו של האדון היא לא תמיד תוצאה של חטא. לפעמים, זה יכול להיות לקח או שיעור שאלוהים מלמד אותנו. כשנושעתי, שמחתי כל כך מתחושת הקרבה של רוח הקודש. עם זאת, ככל שעבר הזמן הרגשות הללו התפוגגו. זה היה ניכר שכל התוכניות שלי לא היו התוכניות של רוח הקודש. נחש מה קורה כאשר אתה מחליט להיות תלמידו של האדון ישוע? אתה כבר לא בשליטה על החיים שלך. ה' הוא הרועה, ואנחנו הכבשים. אנחנו הולכים אחריו, והוא מוביל אותנו לתוך מרעה טוב. אנחנו לא מזמינים אותו ללכת אתנו. מלוא ושפע החיים שהוא מציע לנו יתקיימו רק כאשר אנחנו הולכים בעקבותיו.

במהלך השנה שקדמה לגיל 13 והבר מצווה שלו, כאשר ילד הופך להיות מחויב במצוות, האב נדרש להכיר ולהסביר לבנו את המשפטים והתקנות שהוא יהיה כפוף להם. ישוע התחיל ללמוד מאביו שבשמיים לפני הגיעו לגיל הנהוג.

יוסף ומרים יצאו למסע של יום נוסף כדי לחזור לירושלים. היכן היו מחפשים אותו? ביום השלישי הם חיפשו בכל מקום שבו חשבו שהוא עשוי להיות. לבסוף, הם מצאו אותו במתחם בית המקדש עם החכמים או המורים של ישראל. הוא הדהים אותם בשאלת שאלות ובמתן תשובות שעוררו מחשבות חדשות על כתבי הקודש במוחם של זקני ישראל. שאלות הן אמצעי חזק שמטרתו להאיר דברים מסוימים, לשנות הרגלים ישנים ודפוסי חשיבה. נראה כי המורים הטובים ביותר בישראל נדהמו מן התובנות שהיו לישוע בעקבות השאלות ששאל אותם. שאלה שהיא מובנת ונבחרת בקפידה יכולה לעתים קרובות לגרום לאדם לחשוב בצורה אחרת על אמונות שהיו מבוססות לאורך זמן. הם נדהמו מההבנה המקראית שלו. חשוב לזכור שהוא היה רק בן שתים עשרה.

כשמרים אמרה לו, "מה זאת עשית לנו בְּנֵי הָלֵא בְּקִשְׁנוֹךְ גִּם־אֲבִיךָ גִּם־אֲנִי בְּדֹלֶה", הוא הופתע שהם מחפשים אותו. בעדינות רבה ישוע הזכיר לאמו כי הוא אינו נער רגיל, והוא לקח את הייחוס "אבי" מיוסף ונתן אותו לאלוהים. מרים הייתה צריכה להיזכר של מי הבן הזה, ושהאבא האמיתי שלו נמצא אתו כל הזמן, מכין אותו להיות ההתגלמות המלאה של בר מצווה.

קית' תומאס

דוא"ל: keiththomas7@gmail.com

אתר אינטרנט: www.groupbiblestudy.com